

AUST-AGDER TINGRETT

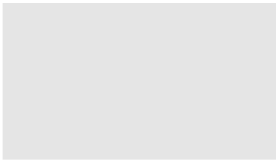
KJENNELSE

Avsagt: 24. juli 2020

Sak nr.: 20-093242TVI-AUAG

Dommer: dommerfullmektig med alminnelig fullmakt Andrea Finckenhagen

Saken gjelder: Tvisteloven - tvl, 17.06.2005 nr. 90

mot

Agder Energi Nett AS

Advokat Jahn Egil Osestad

KJENNELSE

har begjært midlertidig forføyning overfor Agder Energi Nett AS.

Det ble innkalt til rettsmøte 22. juli 2020, hvorpå saksøkerne møtte i retten, og saksøktes prosessfullmektig deltok på videolink.

Sakens bakgrunn:

Forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet angir i § 4-1 at nettselskap er pliktige i hvert enkelt målepunkt å installere AMS-målere. I herværende sak er det Agder Energi Nett (saksøkte, heretter AEN) som har krevd at sine kunder installerer den aktuelle måleren. Som en følge av at de respektive saksøkerne har nektet AEN å installere målerne, stanset AEN strømmen for Jensen, Arnevik og Pedersen. Det ble videre sendt varsel om stansing av strøm til Syversen.

Saksøkerne fremsatte den 26. juni 2020 begjæring om midlertidig forføyning mot AEN med påstand om at AEN pålegges å levere strøm til de respektive eiendommene til , . Hva gjelder ble det fremsatt påstand om forbud mot å stenge strømmen.

I begjæringen er anført at vilkårene for midlertidig forføyning er oppfylt. Det er vist til at det ikke foreligger hjemmel for AEN til å pålegge kunder å installere den aktuelle måleren, og således heller ikke hjemmel for å stanse strømtilførsel dersom slik installasjon ikke foretas.

Etter begjæringen ble sendt til tingretten, har AEN skrudd på strømmen igjen. Saksøkerne mener det fremdeles foreligger sikringsgrunn idet det er grunn til å frykte at strømmen igjen vil kunne bli skrudd av dersom partene ikke kommer til enighet i saken.

Ettersom AEN har skrudd på strømmen igjen, er det prinsipalt fra saksøkte anført at saksøkerne ikke lenger har noen rettslig interesse i å få behandlet sitt krav, og dermed at saken må avvises i henhold til tvisteloven § 32-2, jf. § 1-3 (2). Subsidiært er det anført at vilkårene for midlertidig forføyning ikke er oppfylt all den tid det ikke kan anses å foreligge noen sikringsgrunn.

Saksøkerne har nedlagt slik påstand:

For .

1. Agder Energi Nett pålegges straks å levere strøm til eiendommen [redacted] i Grimstad kommune, målnummer [redacted] uten kostnader for [redacted]
2. [redacted] tilkjennes samsomkostninger

For [redacted]:

1. Agder Energi Nett pålegges straks å levere strøm til eiendommen [redacted] i Grimstad kommune, målnummer [redacted], uten kostnader for [redacted]
2. [redacted] tilkjennes saksomkostninger

For [redacted]:

1. Agder Energi Nett pålegges straks å levere strøm til eiendommen [redacted] Arendal kommune, målnummer [redacted] uten kostnader for [redacted]
2. [redacted] tilkjennes saksomkostninger

For [redacted]:

1. Agder Energi Nett forbys å stenge målnummer [redacted] på eiendommen [redacted] i Arendal kommune. Ved eventuell stenging av strøm før klagebehandling pålegges AEN å tilbakeføre strøm til eiendommen uten kostnader for [redacted]
2. [redacted] tilkjennes saksomkostninger

Saksøkte har nedlagt slik påstand:

1. Prinsipalt: saken avvises
2. Subsidiært: begjæring om midlertidig forføyning tas ikke til følge
3. For begge tilfeller: AEN tilkjennes sakens omkostninger

Rettsens vurdering:

1. Rettslig interesse – tvisteloven § 1-3.

Saksøkte har prinsipalt nedlagt påstand om at saken skal avvises av retten idet de ikke lenger har noen rettslig interesse i å få behandlet sitt krav.

Av tvisteloven § 1-3 fremgår det at

- 1) Det kan reises sak for domstolene om rettskrav
- 2) Den som reiser saken, må påvise et reelt behov for å få kravet avgjort i forhold til saksøkte. Dette avgjøres ut fra en samlet vurdering av kravets aktualitet og partenes tilknytning til det.

Spørsmålet er om saksøkerne har påvist et reelt behov for å få kravet avgjort. Det aktuelle krav levering av strøm til de respektive eiendommene til saksøkerne. Ved avgjørelsen av om søksmålsvilkårene er oppfylt, skal retten bygge på saksøkerens pretensjoner om de faktiske forhold og rettsregler de bygger sitt materielle krav på.

Hovedformålet bak reglene om midlertidig sikring er å få en ordning i et omtvistet rettsforhold til dette kan avgjøres gjennom ordinært søksmål.

Det bakenforliggende tvistetemaet er hvorvidt saksøkerne har rett til å nekte AEN å installere AMS-målere på sine respektive eiendommer, eller omvendt – hvorvidt AEN har hjemmel til å pålegge kunder å installere disse. Retten bemerker at det ikke i herværende sak er sakens bakenforliggende tvistetema som skal vurderes, men hovedkravet i forføyningssaken. Hovedkravet i forføyningssaken er AENs adgang til å stanse strømmen til saksøkerne all den tid de neker å installere AMS-målerne. Dette er etter sin art et rettskrav som kan prøves. Spørsmålet er om saksøkerne har «et reelt behov for domstolsavgjørelse» overfor AEN i den nåværende situasjonen.

Retten mener det ikke kan være avgjørende i denne saken at AEN fra begjæring om midlertidig forføyning er sendt, frem til muntlig forhandling ble avholdt, har skrudd på strømmen. Saksøkerne har anført at de er redde for at AEN på ny vil kunne skru av strømmen og at de har opplevd utilfredsstillende kommunikasjon fra AEN, hvilket har gjort dem utrygge for om strømmen fra dag til dag er av eller på.

I Rt. 2002 s. 1357 hadde saksøkerne fremsatt begjæring om midlertidig forføyning med krav om at et forlag skulle trekke tilbake usolgte eksemplarer av en bok. Lagmannsretten hadde i denne saken lagt til grunn at forlaget «de facto» hadde trukket bøkene tilbake og dermed at saksøkerne ikke lenger hadde rettslig interesse i en midlertidig forføyning. Kjennelsen ble opphevet idet det var uriktig å legge til grunn at det ikke lenger var mulighet for at boken fortsatt var for salg. Ankeutvalget uttalte at saksøkeren hadde aktuell rettslig interesse i å få en realitetsavgjørelse i saken all den tid det var mulighet for at boken fortsatt var i salg.

All den tid det er tale om strømtilførsel til saksøkernes boliger, har disse etter rettens syn en vedvarende interesse i å få overprøvd lovmessigheten bak en midlertidig stansing. Det kan ikke være avgjørende at AEN etter at strømmen ble skrudd på igjen, har uttalt at strømmen ikke vil bli skrudd av før partene har kommet til enighet eller det foreligger rettskraftig avgjørelse i hovedsaken. Dette er et spørsmål som er relevant i vurderingen av om det foreligger sikringsgrunn.

Retten har etter en konkret vurdering kommet til at saksøkerne har et reelt behov for en rettslig avklaring, og således at vilkårene om rettslig interesse etter tvisteloven § 1-3 er oppfylt.

2. Midlertidig forføyning

Det neste spørsmålet er hvorvidt vilkårene for midlertidig forføyning er oppfylt.

Etter tvisteloven § 34-2 kan midlertidig forføyning vanligvis bare besluttes dersom både kravet det begjæres forføyning for og en sikringsgrunn er sannsynliggjort.

Retten finner det ikke nødvendig å ta stilling til hvorvidt hovedkravet er sannsynliggjort, idet det etter en konkret vurdering ikke kan anses å foreligge sikringsgrunn.

Av tvisteloven § 34-1 fremgår det at sikringsgrunn foreligger «a) saksøktes adferd gjør det nødvendig med en midlertidig sikring av kravet fordi forfølgningen eller gjennomføringen av kravet ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort» eller «b) når det finnes nødvendig for å få en midlertidig ordning i et omtvistet rettsforhold for å avverge en vesentlig skade eller ulempe eller for å hindre voldsomheter som saksøktes adferd gir grunn til å frykte for». Det er den situasjonen som foreligger på tidspunktet det avses kjennelse som skal vurderes.

Saksøkerne har anført at det er stor fare for gjentakelse av stansingen av strøm til husstandene og dermed at det foreligger sikringsgrunn. Det er vist til at den aktuelle stansen medfører helseskader, tingskader og videre har påført saksøkerne økonomisk tap i form av at mat har måttet kastes. Det er videre vist til koronapandemien og de ekstra belastningene dette har påført saksøkerne i forbindelse med at strømmen har vært stanset i denne perioden, herunder at det har vært umulig saksøkerne eksempelvis å være i karantene i eget hjem på bakgrunn av mangel på strøm.

Retten har forståelse for at situasjonen saksøkerne befant seg i da begjæring om midlertidig forføyning ble anlagt domstolen, må ha vært uholdbar for dem all den tid de var uten strøm og var usikre på om de ville få denne tilbake, samtidig som de hele tiden har ment de har hatt rett til å nekte installering av AMS-målerne.

Situasjonen har imidlertid endret seg siden begjæringen ble inngitt. AEN har skrudd på strømmen igjen og fremholdt i skriftlig i prosesskriv og i rettsmøtet, at strømmen ikke vil bli skrudd av før partene har kommet til enighet eller rettskraftig avgjørelse foreligger i hovedsaken.

Saksøkte har innfridd kravet om å tilbakelevere strømmen til boligene og har opplyst skriftlig så vel som muntlig at de ikke har noen intensjon om å stenge strømmen til saksøkerne frem til endelig avgjørelse i saken. På denne bakgrunn har retten kommet til at

det ikke er noe ved saksøktens adferd som gjør det nødvendig med en midlertidig sikring eller for øvrig finnes nødvendig med en midlertidig ordning frem til det omtvistede rettsforholdet er avklart.

Idet retten ikke finner at det foreligger sikringsgrunn etter tvisteloven § 34-1, er vilkårene for midlertidig forføyning ikke oppfylt, jf. tvisteloven § 34-2.

Etter dette tas ikke begjæringen om midlertidig forføyning til følge.

3. Saksomkostninger

Etter dette har saksøkte fått medhold i sin subsidiære påstand og således etter hovedregelen i tvisteloven § 20-2 (1) og (2) har krav på full erstatning for sine saksomkostnader fra motparten.

Retten har imidlertid kommet til at unntaket i tvisteloven § 20-2 (3) gjør seg gjeldende slik at saksøkerne helt eller delvis kan fritas for erstatningsansvar. Av denne fremgår det at unntak kan gjøres der tungtveiende grunner gjør det rimelig. Det skal i så måte særlig legges vekt på «a) om det var god grunn til å få saken prøvd fordi den var tvilsom eller først ble bevismessig avklart etter saksanlegget, b) om den vinnende part kan bebreides at det kom til sak eller har avslått et rimelig forlikstilbud, eller c) om saken er av velferdsmessig betydning og styrkeforholdet partene imellom tilsier slikt fritak».

Som retten har redegjort for over, er ikke den rettslige interessen til saksøkerne bortfalt som følge av at strømmen ble skrudd på. Til tross for at retten har kommet til at den endrede situasjonen har ført til at det ikke lenger foreligger sikringsgrunn, er det et moment i vurderingen at kravet fra saksøkerne ikke ble innfridd før etter at den midlertidige begjæringen ble bragt inn for domstolen. Saksøkte kan således bebreides for at begjæring om midlertidig forføyning ble anlagt retten, og er således noe som klart hører til dennes risikosfære, jf. Schei m.fl., kommentarutgave til tvisteloven side 912.

Det momentet som med størst tyngde taler for helt eller delvis fritak av omkostningsansvar er styrkeforholdet mellom partene, jf. tvisteloven § 20-2 tredje ledd bokstav c. Det er her tale om fire forbrukere mot et stort selskap. Det vises til tvistelovens forarbeider, hvor det fremgår at man ved tilføyelsen av formuleringen i bokstav c særlig hadde for øye «... tvister mellom forbrukere og ressurssterke motparter som forsikringsselskaper og banker,...», jf. Schei m.fl., Kommentarutgave til tvisteloven side 909.

Videre tilkommer at saken er av prinsipiell betydning for saksøkerne all den tid det har vært tale om forhold som har direkte betydning for deres mulighet til å bo i eget hjem. Retten mener således at saksøkerne hadde et behov for en rettslig prøving av det spørsmål saken reiser.

Etter dette har retten kommet til at det foreligger tungtveiende grunner som gjør det rimelig å fritta saksøkerne helt for erstatningsansvar etter tvisteloven § 20-2 (3).

SLUTNING

1. Begjæring om midlertidig forføyning tas ikke til følge
2. Saksomkostninger tilkjennes ikke

Andrea Finckenhagen

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 125 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 125 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.

Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.